

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 7. 6. 2018
COM(2018) 445 final

2018/0235 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení rozhodnutie 2007/198/Euratom, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody

{SWD(2018) 325 final} - {SWD(2018) 326 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

V tomto návrhu sa ako dátum začatia uplatňovania stanovuje 1. január 2021 a tento návrh sa predkladá Únii 27 členských štátov v súlade s oznámením Spojeného kráľovstva o jeho zámere vystúpiť z Európskej únie a Euratomu na základe článku 50 Zmluvy o Európskej únii, ktoré bolo Európskej rade doručené 29. marca 2017.

Očakáva sa, že jadrová syntéza bude zohrávať významnú úlohu v európskej energetike ako takmer nevyčerpatel'ný zdroj energie, ktorý je šetrný ku klíme. Cieľom tohto návrhu rozhodnutia Rady je zabezpečiť financovanie pre zachovanie európskej účasti v rámci projektu ITER, zameraného na kľúčové vedecké objavy v rozvoji jadrovej syntézy. Je to osobitne dôležité v nadväznosti na Parížsku dohodu z roku 2015 o zmene klímy a záväzok EÚ zohrávať vedúcu úlohu v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a boja proti zmene klímy nákladovo efektívnym spôsobom.

Európska účasť v rámci projektu ITER je založená na dohode o projekte ITER podpísanej v novembri 2006 medzi siedmimi globálnymi partnermi, Euratomom, Spojenými štátmi americkými, Ruskou federáciou, Japonskom, Čínou, Južnou Kóreou a Indiou. ITER je jedinečný projekt, ktorý je prvým svojho druhu a bol vypracovaný prostredníctvom medzinárodnej vedeckej spolupráce, čo umožňuje synergiu a mobilizáciu finančných zdrojov, ktoré by pre jeden štát neboli možné.

Ako hostiteľská zmluvná strana projektu má Európa podľa dohody o projekte ITER silnejší právny záväzok v rámci dohody o projekte ITER, a preto sa ujala vedenia tohto projektu so 45 % podielom na stavebných nákladoch¹ (podieľ ostatných členov projektu ITER sú približne 9 % pre každého z nich) s cieľom zaistiť včasné dokončenie výstavby. Týmto návrhom rozhodnutia Rady sa mení rozhodnutie Rady (2007/198/Euratom) z 27. marca 2007, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody, s cieľom poskytnúť základ pre financovanie činností tohto spoločného podniku (ďalej len „spoločný podnik Fusion for Energy“) na obdobie 2021 – 2027 podľa Zmluvy o Euratome.

Rozhodnutie Rady z roku 2007 už bolo zmenené rozhodnutím Rady 2013/791/Euratom z 13. decembra 2013, aby sa umožnilo financovanie činností spoločného podniku Fusion for Energy. Tento návrh, ktorý vychádza z rovnakej logiky, sa zakladá na článku 47 Zmluvy o Euratome a týka sa účasti Euratomu na financovaní spoločného podniku počas viacročného finančného rámca na obdobie 2021 – 2027.

Súčasná navrhovaná zmena umožňuje zaistiť financovanie projektu počas nasledujúceho viacročného finančného rámca, pričom nebráni dobrovoľným príspevkom od členov spoločného podniku iných než Euratom, ako sa uvádza v článku 12 ods. 1 písm. c) stanov tohto spoločného podniku.

V roku 2016 Rada pre ITER schválila aktualizovaný harmonogram a súvisiace odhady nákladov na dokončenie výstavby projektu ITER. Nový harmonogram sa zameriava na dosiahnutie etapy prvej plazmy v decembri 2025 ako najskorší technicky dosiahnuteľný termín výstavby projektu ITER, so spustením prevádzky v plnom rozsahu pomocou deutérium-tríciového paliva (tzv. deutérium-tríciová etapa) odhadovanej na rok 2035. Tento

¹ Na základe zdieľania nákladov na všetky etapy projektu ITER schváleného v roku 2006 medzi zmluvnými stranami dohody o projekte ITER. Toto rozdelenie nákladov sa v prevádzkovej etape zmení, pričom Európa bude prispievať na úrovni 34 %.

harmonogram spolu so súvisiacimi revidovanými nákladmi² tvorí základ nového základného scenára projektu ITER; nezahŕňa nepredvídané okolnosti, a preto vychádza z predpokladu, že všetky hlavné riziká možno zmierniť.

Komisia vo svojom oznámení Európskemu parlamentu a Rade EÚ „Príspevok EÚ k vylepšenému projektu ITER“³ zo 14. júna 2017 a v sprievodnom pracovnom dokumente útvarov Komisie predložila odhady nákladov na etapu výstavby (iba pre Európu). Na obdobie 2021 – 2027 sa suma z rozpočtu EÚ⁴ vrátane administratívnych výdavkov Komisie týkajúcich sa úloh spoločného podniku Fusion for Energy a akýchkoľvek iných príslušných činností⁵ odhadla na približne 6,1 miliardy EUR (v bežných cenách)⁶.

Rada EÚ 12. apríla 2018 vyvodila závery na základe oznámenia Komisie a opätovne potvrdila trvalý záväzok Euratomu úspešne dokončiť projekt ITER. Rada vyhlásila, že sa bude snažiť sprístupňovať zdroje na činnosti spoločného podniku Fusion for Energy v rámci limitov viacročného finančného rámca na obdobie 2021 – 2027. Na základe toho Rada v mene Euratomu na zasadnutí Rady pre ITER na úrovni ministrov splnomocnila Komisiu na schválenie nového základného scenára projektu ITER (rozsah, harmonogram a náklady).

Prevod finančných prostriedkov sa zosúladí s obdobím, na ktoré sa vzťahuje viacročný finančný rámec, a bude trvať sedem rokov. Podľa dohody o projekte ITER sa ráta s dĺžkou trvania projektu ITER 35 rokov (t. j. do roku 2042), to znamená, že ak má príspevok Euratomu na tento projekt pokračovať, budú potrebné dodatočné rozhodnutia Rady.

Úspešná výstavba a prevádzka projektu ITER sa nachádza v rozhodujúcej etape európskeho plánu pre jadrovú syntézu, ktorý predstavuje komplexný a cieľovo orientovaný program na získavanie elektrickej energie z jadrovej syntézy a ktorý podporujú všetky európske zainteresované strany v oblasti výskumu jadrovej syntézy⁷. Toto rozhodnutie umožní vytvoriť synergiu a komplementárnosť s výskumnými činnosťami v oblasti jadrovej syntézy financovanými prostredníctvom programu Euratomu pre výskum a vzdelávanie na roky 2021 – 2025⁸. Toto rozhodnutie takisto umožní dokončenie činností vykonávaných v rámci dohody o širšej stratégii uzavretej medzi Euratomom a Japonskom a doplnenie medzinárodnej spolupráce v rámci dohody o projekte ITER.

Návrh bol vypracovaný s cieľom zabezpečiť úzku súčinnosť s inými programami, konkrétne s návrhmi deviateho rámcového programu EÚ a deviateho rámcového programu Euratomu. Zdôvodnenie je celkom zjavné, keďže ITER je prvým inovačným projektom svojho druhu v oblasti energetiky, ktorý potrebuje silnú podporu zo strany výskumu a inovácií, najmä prostredníctvom výskumných programov Euratomu, ale aj prostredníctvom výskumných programov EÚ. V tejto súvislosti bolo znenie oboch programov (deviateho rámcového programu Euratomu a deviateho rámcového programu EÚ) v rámci nasledujúceho VFR sformulované s dôrazom na to, aby sa s cieľom zabezpečiť, aby sa v ňom jasne uvádzala nevyhnutná súčinnosť, pokiaľ ide o projekt ITER.

² Revidované odhady nákladov Rada pre ITER schválila *ad referendum*, až do rozhodnutia rozpočtových orgánov zmluvných strán projektu ITER.

³ COM(2017) 319 final zo 14.6.2017 a sprievodný dokument SWD(2017) 232 final.

⁴ Okrem financovania z rozpočtu EÚ Francúzsko ako hostiteľský štát projektu prispieva v súčasnosti priamo do rozpočtu spoločného podniku F4E sumou vo výške zhruba 20 % príspevku Euratomu. Členovia spoločného podniku F4E okrem toho každý rok platia členský príspevok do spoločného podniku.

⁵ SWD(2017) 232 final, tabuľka 4, s. 24.

⁶ Tento odhad nezahŕňa nepredvídané okolnosti týkajúce sa harmonogramu a nákladov.

⁷ <https://www.euro-fusion.org/eurofusion/roadmap/>

⁸ Pozri návrh Komisie COM(2018) 437.

22. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

Tento návrh v plnej miere zohľadňuje odpovede na otvorenú verejnú konzultáciu týkajúcu sa viacročného finančného rámca, ktorá bola zorganizovaná v koordinácii Generálneho sekretariátu Európskej komisie a prebiehala od 10. januára do 8. marca 2018. V návrhu sa navyše v plnej miere zohľadňujú konzultácie so zainteresovanými stranami, ktoré sa uskutočnili v priebehu prípravných činností a zahŕňali hodnotenie *ex ante* a podujatia a prieskumy zainteresovaných strán. Zatiaľ čo v otvorených verejných konzultáciách nevznikli konkrétne otázky týkajúce sa pokračovania financovania projektu ITER, cielenými konzultáciami so zainteresovanými stranami sa potvrdilo, že investície EÚ do výstavby projektu ITER prinášajú významné prínosy pre európsky priemysel a výskumnú komunitu. Toto bolo zopakované počas priemyselného podujatia organizovaného v decembri 2017, na ktorom sa ukázalo, že jadrová syntéza už teraz prináša konkrétne príležitosti pre priemysel a má pozitívny účinok na zamestnanosť, hospodársky rast a inovácie a pozitívny vplyv aj mimo oblasti energetiky a jadrovej syntézy. Nezávislé štúdie zadané na vypracovanie hodnotenia *ex ante* poskytli vyčíslenie vytvorených pracovných miest a čistej pridanej hodnoty vytváranej európskou účasťou na projekte ITER.

V neposlednom rade s prihliadnutím na závery Rady z apríla 2018 tento návrh zaručí pokračovanie projektu, najmä vzhľadom na medzinárodných partnerov a zabezpečí financovanie projektu ITER počas celého trvania nasledujúceho viacročného finančného rámca.

Bol identifikovaný obmedzený počet návrhov, v súvislosti s ktorými by sa vzhľadom na ich pokračovanie z hľadiska obsahu a štruktúry a/alebo veľkosti rozpočtu malo vykonať hodnotenie *ex ante* vo forme pracovného dokumentu útvarov Komisie namiesto posúdenia vplyvu. ITER bol popri iných programoch, ako sú program Fiscalis, humanitárna pomoc, spoločná zahraničná a bezpečnostná politika, označený za program, ktorý nevyžaduje posúdenie vplyvu, ale skôr hodnotenie *ex ante* vo forme pracovného dokumentu útvarov Komisie, v súlade s požiadavkami nariadenia EÚ o rozpočtových pravidlách.

V tomto návrhu sa ako dátum začatia uplatňovania stanovuje 1. január 2021 a tento návrh sa predkladá Únii 27 členských štátov v súlade s oznámením Spojeného kráľovstva o jeho zámere vystúpiť z Európskej únie a Euratomu na základe článku 50 Zmluvy o Európskej únii, ktoré bolo Európskej rade doručené 29. marca 2017.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Právnym základom tohto rozhodnutia Rady je článok 47 Zmluvy o Euratome. Toto rozhodnutie predstavuje základný akt na obdobie spadajúce do pôsobnosti nasledujúceho viacročného finančného rámca a bude základom na prijatie rozhodnutí o financovaní, ktoré Komisia prijíma každý rok. Tieto rozhodnutia umožnia Komisii previesť finančné prostriedky do spoločného podniku Fusion for Energy v období 2021 – 2027.

Toto rozhodnutie sa vzťahuje aj na administratívne výdavky Komisie súvisiace so spoločným podnikom Fusion for Energy, organizáciou ITER, širšou stratégiou a akýmkoľvek inými príslušnými činnosťami na obdobie 2021 – 2027.

4. VPLYV NA ROZPOČET

V „legislatívnom finančnom výkaze“ pripojenom k tomuto návrhu rozhodnutia Rady sa stanovuje vplyv na rozpočet a ľudské a administratívne zdroje potrebné na jeho vykonanie.

5. PLÁNY VYKONÁVANIA, SPÔSOB MONITOROVANIA, HODNOTENIA A PODÁVANIA SPRÁV

Cieľom je pokračovať v plnení rozpočtu pre európsku účasť na projekte ITER prostredníctvom využitia spoločného podniku. Zriadenie spoločného podniku podľa kapitoly 5 Zmluvy o Euratome sa v roku 2007 považovalo za najvhodnejšie riešenie s cieľom plniť záväzky Euratomu voči organizácii ITER na základe dohody o projekte ITER, ktorú uzavrel Euratom. Túto primeranosť odvtedy potvrdilo niekoľko nezávislých preskúmaní a posúdení.

Podľa článku 32 nariadenia o rozpočtových pravidlách spoločný podnik (F4E) vypracuje programový dokument, ktorý bude obsahovať viacročné a ročné programovanie. Návrh programového dokumentu sa zasiela správnej rade spoločného podniku F4E, Komisii, Európskemu parlamentu a Rade každý rok najneskôr 31. januára. Komisia zašle spoločnému podniku F4E stanovisko svojich príslušných útvarov k tomuto dokumentu.

V rámci celkového plánovania a ročného pracovného programu spoločného podniku (F4E) sa uvádza harmonogram dosahovania jednotlivých medzníkov, ktoré zahŕňajú činnosti v oblasti obstarávania počas výstavby zariadenia ITER. Spoločný podnik F4E pravidelne podáva svojmu riadiacemu orgánu (správnej rade, v ktorej je Euratom zastúpený Komisiou) a Rade EÚ správy o pokroku projektu.

V roku 2017 bol zavedený úplný súbor kľúčových ukazovateľov výkonnosti zameraný na osobitné monitorovanie harmonogramu a nákladovej efektívnosti s cieľom lepšie monitorovať pokrok a efektívnosť spoločného podniku F4E pri poskytovaní príspevku Euratomu na projekt ITER. Správnej rade sa pravidelne predkladá prehľadná správa založená na týchto ukazovateľoch. Zahŕňajú metriku založenú na systéme riadenia získanej hodnoty.

Na úrovni celkového projektu ITER organizácia ITER podáva správy Rade pre ITER o podobnom prehľade ukazovateľov výkonnosti vrátane percenta fyzického dokončenia výstavby do etapy prvej plazmy. V decembri 2017 tento ukazovateľ dosiahol úroveň 50 % a mal by dosiahnuť 100 % pri dokončení etapy prvej plazmy, čo sa predpokladá v decembri 2025.

V kontexte vnútorného plánovania a monitorovania vnútorného riadenia Komisie sa navrhuje použiť dva ukazovatele, ktoré by mali informovať o pokroku v projekte pri dosahovaní jeho všeobecných a špecifických cieľov. Prvým ukazovateľom bude „percentuálny podiel dokončenia výstavby projektu ITER“ a druhým bude „percentuálny podiel Euratomu vo vecných povinnostiach splnených spoločným podnikom F4E“. Oba ukazovatele budú založené na údajoch poskytnutých organizáciou ITER.

V návrhu viacročného finančného rámca na obdobie 2021–2027 predloženom Komisiou sa stanovuje ambicióznejší cieľ, pokiaľ ide o zohľadňovanie problematiky klímy vo všetkých programoch EÚ, s cieľom vyčleniť 25 % výdavkov EÚ na plnenie cieľov v oblasti klímy. Prínos tohto programu k plneniu tohto všeobecného cieľa sa bude sledovať prostredníctvom systému markerov v oblasti klímy EÚ na primeranej úrovni členenia vrátane využitia presnejších metodík, ak sú k dispozícii. Komisia bude aj naďalej každoročne predkladať informácie, pokiaľ ide o viazané rozpočtové prostriedky, v kontexte návrhu ročného rozpočtu.

S cieľom podporiť plné využitie potenciálu programu ITER pri plnení cieľov v oblasti klímy sa Komisia bude počas postupov odhadovania, vynakladania, preskúmania a hodnotenia výdavkov snažiť identifikovať príslušné opatrenia.

Komisia bude vykonávať priebežné hodnotenia a hodnotenia *ex post* a oznámi závery týchto hodnotení Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov. Hodnotenie sa vykoná v súlade s odsekmi 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016⁹, v ktorej tieto tri inštitúcie potvrdili, že hodnotenia existujúcich právnych predpisov a politík by mali poskytovať základ pre posúdenia vplyvu možností ďalších opatrení. V tomto hodnotení sa posúdi účinok projektu ITER na základe stanovených ukazovateľov/cieľov a podrobnej analýzy miery, do akej sa projekt preukázal ako relevantný, účinný a efektívny, poskytuje dostatočnú pridanú hodnotu EÚ a je v súlade s ostatnými politikami EÚ. Toto hodnotenie bude zahŕňať získané skúsenosti s cieľom identifikovať prípadné nedostatky a problémy alebo akýkoľvek potenciál na ďalšie zlepšovanie opatrení alebo ich výsledkov a pomôcť maximalizovať ich využívanie/vplyv. Ak sa hodnotenie *ex post* vykoná tesne pred priebežným hodnotením nasledujúceho obdobia, obe hodnotenia môžu byť skombinované do jedného hodnotenia, ktoré bude pokrývať dlhšie obdobie.

Okrem toho spoločný podnik F4E podľa článku 14 svojich stanov vypracuje výročnú správu. V tejto správe sa uvádza plnenie pracovného programu spoločného podniku F4E. Vypracúva ju riaditeľ spoločného podniku F4E, posudzuje ju správna rada a zasiela ju spolu so svojim hodnotením členom, Európskemu parlamentu, Rade a Komisii.

⁹

Medziinštitucionálna dohoda medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva; Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1 - 14.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení rozhodnutie 2007/198/Euratom, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 47 tretí a štvrtý odsek a článok 48,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V novembri 2006 Euratom, Spojené štáty americké, Ruská federácia, Japonsko, Čína, Južná Kórea a India podpísali dohodu o projekte ITER¹⁰. Euratom, ktorý je podľa dohody o projekte ITER hostiteľskou zmluvnou stranou, sa ujal vedenia tohto projektu.
- (2) Rozhodnutím 2007/198/Euratom¹¹ sa zriadil Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (ďalej len „spoločný podnik“) s cieľom poskytovať príspevok Euratomu Medzinárodnej organizácii pre energiu jadrovej syntézy ITER a na činnosti vyplývajúce zo širšej stratégie s Japonskom, ako aj na vypracovanie a koordináciu programu činností na prípravu výstavby demonštračného reaktora jadrovej syntézy a súvisiacich zariadení.
- (3) V článku 5 rozhodnutia 2007/198/Euratom sa stanovuje, že spoločný podnik má vlastné rozpočtové pravidlá založené na zásadách rámcového nariadenia o rozpočtových pravidlách,¹² ktoré sa môžu od neho odchýliť tam, kde si to vyžadujú špecifické prevádzkové potreby spoločného podniku, a po predchádzajúcej porade s Komisiou. V hlave IV nariadenia o rozpočtových pravidlách spoločného podniku sa upravuje plnenie rozpočtu.
- (4) Rozhodnutím 2007/198/Euratom sa stanovuje finančná referenčná suma, ktorá sa považuje za potrebnú pre spoločný podnik, spolu s orientačnou celkovou výškou príspevku Euratomu k tejto sume, ktorý by sa mal poskytovať prostredníctvom programov Spoločenstva v oblasti výskumu a vzdelávania prijatých na základe článku 7 zmluvy alebo akýmkoľvek iným rozhodnutím prijatým Radou.

¹⁰ Ú. v. EÚ L 358, 16.12.2006, s. 62.

¹¹ Rozhodnutie Rady z 27. marca 2007, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody (2007/198/Euratom) (Ú. v. EÚ L 90, 30.3.2007, s 58).

¹² Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1271/2013 z 30. septembra 2013 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty uvedené v článku 208 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 328, 7.12.2013, s. 42).

- (5) Rozhodnutím 2007/198/Euratom bolo zmenené rozhodnutie 2013/791/Euratom¹³ s cieľom umožniť financovanie činností spoločného podniku Fusion for Energy počas trvania viacročného finančného rámca na obdobie 2014 – 2020.
- (6) Nový základný scenár projektu ITER, ktorý bol vypracovaný ako súčasť zlepšenia riadenia projektu, získal podporu Rady pre ITER v rokoch 2016 a 2017 a bol následne použitý na odhadnutie finančných potrieb spoločného podniku. V aktualizovanom harmonograme nového základného scenára sa predpokladá dosiahnutie etapy prvej plazmy v decembri 2025 a spustenie prevádzky v plnom rozsahu pomocou deutérium-tríciového paliva v roku 2035. Tento harmonogram neobsahuje neplánované udalosti, a preto vychádza z predpokladu, že všetky hlavné riziká možno zmierniť.
- (7) Rada 12. apríla 2018 opätovne potvrdila trvalý záväzok Euratomu úspešne dokončiť projekt ITER a poverila Komisiu, aby na zasadnutí Rady pre ITER na úrovni ministrov v mene Euratomu schválila nový základný scenár projektu ITER.
- (8) Toto rozhodnutie umožní vytvoriť synergiu a komplementárnosť s výskumnými činnosťami v oblasti jadrovej syntézy financovanými prostredníctvom programu Euratomu pre výskum a vzdelávanie. Úspešná výstavba a prevádzka projektu ITER sa nachádza v rozhodujúcej etape európskeho plánu pre jadrovú syntézu, ktorý schválili všetky európske zainteresované strany v oblasti výskumu jadrovej syntézy.
- (9) Európsky parlament a Rada stanovili maximálnu úroveň záväzkov Euratomu v súvislosti s projektom ITER vo viacročnom finančnom rámci na obdobie 2021 – 2027 na 6 070 000 000 EUR (v bežných cenách).
- (10) Vzhľadom na význam boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami Únie týkajúcimi sa vykonávania Parížskej dohody, ako aj so záväzkom napĺňať ciele Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja, sa vďaka tomuto rozhodnutiu bude zohľadňovať problematika ochrany klímy vo všetkých politikách a dosiahne celkový cieľ, ktorým je vyčleniť 25 % rozpočtových výdavkov Únie na plnenie cieľov v oblasti klímy. Očakáva sa, že vďaka opatreniam podľa tohto rozhodnutia sa umožní, aby sa 100 % z celkového finančného krytia tohto rozhodnutia vyčlenilo na napĺňanie cieľov v oblasti klímy. Príslušné kroky sa určia v priebehu vykonávania tohto rozhodnutia a prehodnotia v kontexte jeho revízie a priebežného hodnotenia.
- (11) Podľa odsekov 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva je potrebné vyhodnotiť projekt ITER na základe informácií získaných prostredníctvom osobitných požiadaviek monitorovania a zároveň zabrániť nadmernej regulácii a administratívne mu zaťažaniu. Tieto požiadavky v prípade potreby môžu zahŕňať aj merateľné ukazovatele ako základ pre vyhodnotenie účinkov projektu ITER. Závěry hodnotení, ktoré vykonala Komisia, sa oznámia Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov. Ak by sa hodnotenie *ex post* a priebežné hodnotenie mali vykonať v malom časovom odstupe, obe hodnotenia by sa mali zlúčiť do jedného hodnotenia a mali by sa vzťahovať na kombinované obdobie.
- (12) V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013[1], nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95[2], nariadením Rady (Euratom, ES) č. 2185/96[3] a nariadením Rady (EÚ) 2017/1939[4]

¹³

Rozhodnutie Rady z 13. decembra 2013, ktorým sa mení rozhodnutie 2007/198/Euratom, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody (2013/791/Euratom) (Ú. v. EÚ L 349, 31.12.2013, s. 100).

majú byť finančné záujmy Únie chránené primeranými opatreniami vrátane prevencie, zisťovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí a podvodov, vymáhania stratených, nesprávne vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a prípadne ukladania administratívnych sankcií. Konkrétne môže Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadením (Euratom, ES) č. 2185/96 vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra môže v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 vyšetrovať a stíhať podvody a iné protiprávne konania poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371[5]. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách má každá osoba alebo každý subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, spolupracovať v plnej miere na ochrane finančných záujmov Únie, udeliť Komisii, úradu OLAF a Európskemu dvoru audítorov potrebné práva a prístup a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva.

- (13) Týmto rozhodnutím by sa malo zabezpečiť zviditeľnenie financovania zo strany Spoločenstva poskytnutím ucelených, účinných a primeraných cielených informácií rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.
 - (14) Rozhodnutie 2007/198/Euratom je potrebné zmeniť, aby sa umožnilo financovanie činností spoločného podniku a súvisiacich činností Komisie na obdobie 2021 – 2027 zo všeobecného rozpočtu Európskej únie.
 - (15) Rozhodnutie 2007/198/Euratom by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,
- PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rozhodnutie 2007/198/Euratom sa mení takto:

- (1) V článku 4 sa odsek 3 nahrádza takto:

3. Orientačná výška príspevku Euratomu do spoločného podniku na obdobie 2021 – 2027 a súvisiace podporné výdavky za rovnaké obdobie, ako sa uvádza v odseku 4, sa stanovujú na 6 070 000 000 EUR (v bežných cenách)¹⁴.

- (2) Dopĺňa sa tento odsek 4:

4. Zo sumy uvedenej v odseku 3 sa môžu takisto uhrádzať výdavky na prípravu, monitorovanie, kontrolu, audit, hodnotenie a iné činnosti a výdavky potrebné na riadenie a vykonávanie tohto rozhodnutia vrátane administratívnych výdavkov, ako aj na hodnotenie dosahovania jeho cieľov. Okrem toho sa z nej môžu uhrádzať výdavky na štúdie, stretnutia expertov, ako aj výdavky spojené so sieťami informačných technológií zameranými na spracovanie a výmenu informácií vrátane nástrojov informačných technológií na úrovni inštitúcií a ostatné výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebnú v súvislosti s riadením tohto rozhodnutia.

- (3) Článok 5b sa vypúšťa.

¹⁴ Vzhľadom na špecifickosť činností spoločného podniku Fusion for Energy sa článok 86 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, neuplatňuje.

- (4) Vkladá sa tento článok 5c:

*Článok 5c
Hodnotenie*

1. Hodnotenia sa vykonávajú včas, aby sa mohli využiť v rozhodovacom procese.
2. Priebežné hodnotenie sa vykoná hneď, ako sú k dispozícii dostatočné informácie o vykonávaní tohto rozhodnutia v období 2021 – 2027, najneskôr však do roku 2024.
3. Na konci vykonávania tohto rozhodnutia, ale najneskôr štyri roky po skončení obdobia uvedeného v článku 4, Komisia vykoná záverečné hodnotenie rozhodnutia.
4. Komisia oznámi závery tohto hodnotenia spolu so svojimi pripomienkami Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

- (5) Vkladá sa tento článok 5d:

*Článok 5d
Komunikácia, zviditeľnenie a publicita*

1. Prijemcovia finančných prostriedkov Spoločenstva priznávajú pôvod a zabezpečujú viditeľnosť finančných prostriedkov Spoločenstva (najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov) tým, že poskytujú ucelené, účinné a primerané ciele informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.
2. Komisia vykonáva informačné a komunikačné činnosti súvisiace s týmto rozhodnutím a jeho opatreniami a výsledkami. Finančné zdroje pridelené na vykonanie tohto rozhodnutia zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa týkajú cieľov uvedených v článku 1.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2021.

Toto rozhodnutie je určené členským štátom.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

- 1.1. Názov návrhu/iniciatívy
- 1.2. Príslušné oblasti politiky (programové zoskupenie)
- 1.3. Druh návrhu/iniciatívy
- 1.4. Dôvody návrhu/iniciatívy
- 1.5. Trvanie a finančný vplyv
- 1.6. Plánovaný spôsob riadenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

- 2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ
- 2.2. Systémy riadenia a kontroly
- 2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

- 3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov
- 3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky
 - 3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky
 - 3.2.2. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky
- 3.3.2. Príspevky od tretích strán
- 3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Rozhodnutie Rady, ktorým sa mení rozhodnutie 2007/198/Euratom, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody.

1.2. Príslušné oblasti politiky (*programové zoskupenie*)

1 – Výskum a inovácia

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

☐ novej akcie

☐ novej akcie, ktorá nadväzuje na skúšobný projekt/prípravnú akciu¹⁵

☒ predĺženia trvania existujúcej akcie

☐ zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie alebo presmerovania jednej alebo viacerých akcií na ďalšiu/novú akciu

1.4. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.4.1. *Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy.*

Týmto rozhodnutím Rady sa umožní vklad finančných prostriedkov do spoločného podniku Fusion for Energy na vykonávanie úloh, ktoré mu boli pridelené. Vďaka tomuto rozhodnutiu bude môcť Európa poskytovať príspevky na výstavbu projektu ITER v období 2021 – 2027, pričom projekt ITER dosiahne etapu prvej plazmy v roku 2025. Európa prispieva na projekt najväčšou mierou (asi 45 % nákladov na výstavbu) a vplyvy tohto rozhodnutia budú najväčšie v Európe tak z krátkodobého (prínosy pre európsky priemysel), ako aj z dlhodobého hľadiska (vedúca úloha v komerčnom využívaní energie z jadrovej syntézy).

1.4.2. *Prínos zapojenia Únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos hodnota zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.*

Táto iniciatíva patrí do výlučnej právomoci EÚ podľa článku 101 Zmluvy o Euratome. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

ITER je jedinečný dlhodobý projekt, prvý svojho druhu, ktorý významne prispieva k dlhodobej stratégii EÚ pre čistú energiu, bezpečnosť dodávok energie a konkurencieschopnosť. Ako taký ho v tejto fáze vývoja technológií nie je možné realizovať na základe iniciatívy odvetvia, verejný zásah je teda opodstatnený. Táto investícia ponúka európskym technologicky vyspelým odvetviam a malým a stredným podnikom (MSP) cennú príležitosť inovovať a vyvíjať vedľajšie produkty určené na využitie mimo jadrovej syntézy (akými sú širší sektor energetiky, letectvo, medicína a špičkové technológie).

¹⁵

Ako sa uvádza v článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Keďže právnym základom ITER je medzinárodná dohoda, ktorej zmluvnou stranou je Euratom, opatrenia na úrovni EÚ sú účinnejšie (menšie roztrieštenie) a efektívnejšie (lepší pomer medzi cenou a úsporami z rozsahu) a ponúkajú koordináciu opatrení (napr. riešenie externalít) na splnenie povinností EÚ. Združovanie zdrojov a poznatkov je mimoriadne dôležité pre výstavbu projektu ITER a činnosť na úrovni EÚ je potrebná najmä na dosiahnutie kritického množstva zdrojov a poznatkov z rôznych oblastí, technológií, výskumných infraštruktúr a priemyselných odvetví vyžadovaných na výstavbu tohto prvého projektu svojho druhu. Toto bolo tiež výslovne uznané v „diskusnom dokumente o budúcnosti financií EÚ“ z júna 2017, v ktorom sa zdôrazňuje jednoznačná pridaná hodnota vtedy, keď činnosť na európskej úrovni presahuje možnosti štátnej úrovne – patria sem „veľké projekty a kľúčové podporné technológie, ako je [...] ITER, (ktoré) sú finančne veľmi nákladné, a preto ich možno financovať len vďaka združeniu prostriedkov na úrovni EÚ“.

Preto činnosť na úrovni EÚ prináša výsledky, ktoré by sa nemohli dosiahnuť nekoordinovanými vnútroštátnymi výdavkami z hľadiska viacerých strategických priorít: i) bezpečnosť dodávok energie; ii) príležitosti pre dlhodobý rast a rozvoj európskej vedy, techniky a priemyslu a štruktúrovanie systému EÚ v oblasti výskumu a vývoja; iii) zvýšenie kvality a inovácie prostredníctvom celoeurópskej a celosvetovej hospodárskej súťaže a iv) mobilizácia potenciálu/právomoci vyjednávať na celosvetovej úrovni.

1.4.3. *Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti*

Projekt Spoločný európsky torus (JET) ukázal, že výstavba a prevádzkovanie veľkej infraštruktúry na výskum jadrovej syntézy sú pri koordinácii s Euratomom účinné a maximalizujú vedecké a priemyselné prínosy. Veľkosť projektu ITER vo fáze výstavby je však bezprecedentná a vyžaduje si spoluprácu na celosvetovej úrovni, pre ktorú nie je možné nájsť v minulosti podobný príklad.

1.4.4. *Zlučiteľnosť a možná synergie s inými vhodnými finančnými nástrojmi*

Toto rozhodnutie umožní vytvoriť synergiu a komplementárnosť s činnosťami v oblasti výskumu jadrovej syntézy v rámci programu Euratomu pre výskum a vzdelávanie. Činnosti týkajúce sa jadrovej syntézy v tomto rámci poskytnú dôležitý vedecký príspevok k výstavbe a prevádzke projektu ITER.

1.5. **Trvanie a finančný vplyv**

☒ obmedzené trvanie

- ☒ v platnosti od 01/01/2021 do 31/12/2027
- ☒ Finančný vplyv trvá od roku 2021 do roku 2027.

☐ neobmedzené trvanie

- Počiatočná fáza implementácie bude trvať od roku RRRR do roku RRRR
- a potom bude implementácia pokračovať v plnom rozsahu.

1.6. Plánovaný spôsob riadenia¹⁶

☐ **Priame riadenie** na úrovni Komisie

- ☐ prostredníctvom jej útvarov vrátane jej zamestnancov v delegáciách Únie,
- ☐ prostredníctvom výkonných agentúr.

☐ **Zdieľané riadenie** s členskými štátmi

☒ **Nepriame riadenie** so zverením úloh súvisiacich s plnením rozpočtu na:

- ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili,
- ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),
- ☐ Európsku investičnú banku (EIB) a Európsky investičný fond,
- ☒ subjekty uvedené v článkoch 70 a 71 nariadenia o rozpočtových pravidlách;
- ☐ verejnoprávne subjekty,
- ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky,
- ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky,
- ☐ osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.
- V prípade viacerých spôsobov riadenia uveďte v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.

Poznámky

Riadenie bude vykonávať spoločný podnik F4E pod dohľadom Komisie. Komisia zastupuje Euratom v riadiacich orgánoch organizácie ITER (IO) aj spoločného podniku Fusion for Energy (F4E). Hoci Euratom poskytuje približne 80 % rozpočtu F4E, podľa súčasných stanov F4E má 5 hlasovacích práv zo 72. F4E je spoločný podnik zriadený podľa kapitoly 5 Zmluvy o Euratome. Podľa svojich stanov má spoločný podnik F4E svoj vlastný postup udelenia rozpočtového absolútoría Európskym parlamentom na základe odporúčania Rady EÚ.

¹⁶

Vysvetlenie spôsobov riadenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

Uved'te časový interval a podmienky.

Toto rozhodnutie bude vykonávať Komisia a spoločný podnik F4E, ktorý poskytuje príspevky Euratomu na projekt ITER a na iné činnosti súvisiace s projektom ITER, ako napríklad činnosti v rámci širšej stratégie s Japonskom

Týmto rozhodnutím sa stanovuje priebežné a konečné hodnotenie jeho vykonávania. Závery týchto hodnotení a pripomienky Komisie sa oznámia Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov. Komisia sa v mene Euratomu zúčastňuje na práci rozhodovacích orgánov organizácie ITER a spoločného podniku F4E: 1. Komisia má zastúpenie v Rade pre ITER a vo výboroch zriadených radou; 2. ako člen spoločného podniku F4E má Komisia zastúpenie v správnej rade a vo výboroch zriadených správnu radou. Tieto štruktúry riadenia sa používajú na sledovanie pokroku projektu a jeho vykonávania na základe správ a zverejňovania informácií zo strany organizácie ITER a spoločného podniku F4E.

Predovšetkým:

a) V súlade s článkom 6 písm. d) stanov spoločného podniku F4E správna rada spoločného podniku F4E prijíma plán projektu, pracovný program, plán odhadovaných zdrojov, plán stavu zamestnancov a plán personálnej politiky. Podľa článku 6 písm. e) správna rada prijíma aj ročný rozpočet. Treba poznamenať, že tieto dokumenty sú súčasťou programového dokumentu, ktorý spoločný podnik F4E v súlade s článkom 32 svojho nariadenia o rozpočtových pravidlách vypracúva každý rok, a návrh musí predložiť správnej rade, Komisii, Európskemu parlamentu a Rade najneskôr do 31. januára. Od Komisie sa požaduje, aby vydala stanovisko k tomuto návrhu, ktoré by spoločný podnik F4E mal zohľadniť pri vypracovaní konečnej verzie programového dokumentu.

b) Podľa článku 14 stanov riaditeľ spoločného podniku F4E pripravuje výročnú správu, v ktorej sa uvádza plnenie pracovného programu spoločného podniku F4E. Túto správu posudzuje správna rada, ktorá ju spolu so svojím posúdením zasiela členom spoločného podniku F4E, Európskemu parlamentu, Rade a Komisii. F4E tiež každý rok podáva Rade správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní plánu obmedzovania a úspor nákladov, ako aj o výkone a správe spoločného podniku F4E a o projekte ITER. Spoločný podnik F4E takisto podáva Rade raz do roka správu o plnení činností naplánovaných v rámci svojho ročného rozpočtu.

c) Okrem oficiálnych správ spoločný podnik F4E poskytuje v mesačných intervaloch informácie o plnení svojho rozpočtu a o pokroku v kľúčových medzníkoch stanovených na monitorovanie výstavby a činností v oblasti verejného obstarávania, za ktoré zodpovedá spoločný podnik F4E.

d) Na úrovni monitorovania celého projektu generálny riaditeľ organizácie ITER dvakrát do roka prekladá Rade pre ITER a jej poradnému výboru pre riadenie správu o pokroku projektu, jeho vykonávaní a o vykonávaní jeho akčného plánu riadenia rizík a nákladov. Okrem týchto správ organizácia ITER podáva každé dva mesiace správy prostredníctvom súboru prehľadov monitorovania plnenia rozpočtu, riadenia rizík, činností v oblasti verejného obstarávania a pokroku pri dosahovaní medzníkov pre kľúčové komponenty rozhodujúcej etapy projektu.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmu vykonávania financovania, spôsobov platieb a stratégie kontrol*

Celková štruktúra projektu ITER si vyžaduje, aby zmluvné strany pôsobili prostredníctvom domácich agentúr.

Zriadenie spoločného podniku podľa kapitoly 5 Zmluvy o Euratome sa v roku 2007 považovalo za najvhodnejšie riešenie ako vykonávať túto úlohu domácej agentúry a plniť záväzky Euratomu voči organizácii ITER na základe uzavretia dohody o projekte ITER. Túto primeranosť odvtedy potvrdilo niekoľko nezávislých preskúmaní a posúdení.

Na základe tohto rozhodnutia Rady Komisia každoročne prijíma rozhodnutie o financovaní na prevod finančných prostriedkov z roku $n + 1$ z rozpočtu EÚ na spoločný podnik F4E. Spoločný podnik F4E zasiela výzvu na poskytnutie finančných prostriedkov pre svoj administratívny a prevádzkový rozpočet. Komisia pre každú výzvu na úhradu finančných prostriedkov týkajúcich sa prevádzkového rozpočtu požaduje odôvodnenia, najmä prognózu vývoja peňažných tokov na bežné náklady a prevádzkové náklady, ktorá sa vzťahuje na obdobie žiadosti o platbu a situáciu pokladnice spoločného podniku Fusion for Energy, odkaz na záväzky v rozpočte, na ktoré sa platba vzťahuje, komplexné plánovanie pre každý projekt, pre ktorý sa má platba uskutočniť, a príslušné odôvodnenie.

Spoločný podnik má potrebné odborné znalosti, zdroje a skúsenosti s vykonávaním požadovaných predbežných a následných kontrol týkajúcich sa verejného obstarávania. Riziká sa posudzujú pravidelne a postup vykonávania práce a spotreba zdrojov sa pravidelne monitorujú na základe vymedzených cieľov a ukazovateľov.

Komisia vyvinula stratégiu dohľadu nad činnosťami spoločného podniku F4E. V rámci tejto stratégie prebiehajú rokovania o novej administratívnej dohode, v ktorej sa zohľadnia zmeny v právnom rámci (stanovy spoločného podniku F4E boli zmenené v roku 2015, schválilo sa nové nariadenie o rozpočtových pravidlách; zodpovednosť za ITER a teda za spoločný podnik F4E bola prevedená z Generálneho riaditeľstva pre výskum a inováciu, na Generálne riaditeľstvo pre energetiku). Tieto úpravy právneho rámca spoločného podniku F4E a rozdelenie zodpovednosti v rámci Komisie majú za následok zmeny v spôsoboch spolupráce spoločného podniku F4E s Komisiou, ako sa uvádza v administratívnej dohode so spoločným podnikom F4E.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmiernenie*

V spoločnom podniku F4E existujú inherentné finančné a operačné riziká výkonnosti vzhľadom na povahu jeho činností (obsiahle a komplexné obstarávania nepeňažných položiek s vysokým technickým rizikom) a na povahu a štruktúru príslušného projektu (zapojenie 7 zmluvných strán, vývoj najväčšieho energetického experimentu k dnešnému dňu). Na zmiernenie tejto situácie sa zaviedli opatrenia na monitorovanie a lepšiu kontrolu fungovania spoločného podniku F4E. Komisia bude spolu so spoločným podnikom F4E pokračovať v určovaní rizík týkajúcich sa realizácie tohto projektu, a to najmä v súvislosti s nákladmi, a prijme najvhodnejšie opatrenia na zvládnutie a zmiernenie týchto rizík.

Generálne riaditeľstvo pre energetiku (D4) vypracovalo komplexnú metodiku posudzovania rizík s vytvorením registra rizík, ktorý sa aktualizuje každé 3 mesiace,

a plán riadenia rizík s cieľom monitorovať kľúčové riziká, ktoré môžu brániť dosiahnutiu etapy prvej plazmy v roku 2025. Takéto monitorovanie by malo viesť Komisiu k tomu, aby iniciatívne reagovala na meškania, prekročenia nákladov alebo iné negatívne udalosti, ktoré môžu spôsobiť oneskorenie príspevku Euratomu.

Spoločný podnik F4E preskúma v roku 2018 svoj rámec vnútornej kontroly s cieľom zohľadniť zmeny, ktoré sa vyskytli na úrovni Komisie.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer náklady na kontroly – hodnota súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Na úrovni Komisie sú náklady na kontrolu spojené s dohľadom nad projektom ITER a činnosťami spojeného podniku F4E stále nízke v porovnaní s hodnotou spravovaných finančných prostriedkov. Odhadlo sa, že tieto náklady dosahovali 0,31 % v roku 2016 a 0,28 % v roku 2017 vrátane nákladov na udržiavanie špecializovaného oddelenia na Generálnom riaditeľstve pre energetiku, dohľadu nad riadením a podpory získanej z horizontálnych funkcií. Tieto náklady sa môžu v nadchádzajúcich rokoch mierne zvýšiť tak, aby zodpovedali zvýšenému dohľadu, lepšiemu riadeniu rizík a vývoju úloh, ktorý prinesie ďalší pokrok projektu. Riziko chyby spojené so správou príspevku EÚ do spoločného podniku je minimálne.

Na úrovni delegovaného subjektu spoločný podnik F4E ešte zatiaľ nevypracoval metodiku na vykonávanie posúdenia nákladov a prínosov kontrol alebo očakávanej úrovne chýb. Napriek tomu stojí za to spomenúť, že Európsky dvor auditorov vždy vydal pre spoločný podnik F4E stanovisko bez výhrad o pravdivom a vernom obraze účtov a zákonnosti a riadnosti príslušných transakcií. Keď Generálne riaditeľstvo pre rozpočet koncom roka 2018 predloží novšiu metodiku, Generálne riaditeľstvo pre energetiku zabezpečí, aby spoločný podnik F4E vykonával potrebné posúdenia.

2.3. **Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam**

Uvedte existujúce a plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie boja proti podvodom.

Generálne riaditeľstvo Komisie zodpovedné za realizáciu projektu ITER a plnenie jeho rozpočtu je odhodlané bojovať proti podvodom v súlade so stratégiou Komisie pre boj proti podvodom COM(2011) 376 final z 24. júna 2011 a s nadchádzajúcou revíziou tejto stratégie boja proti podvodom.

Na úrovni Komisie, Generálne riaditeľstvo pre energetiku vypracuje a zachová svoju vlastnú stratégiu boja proti podvodom založenú na osobitnom postupe hodnotenia rizík. Prijali sa potrebné opatrenia, pokiaľ ide o informovanosť, posúdenie rizík, informácie o zamestnancoch, spoluprácu s poverenými subjektmi a spoluprácu s úradom OLAF. Táto stratégia sa reviduje raz za 2 až 3 roky, naposledy bola revidovaná v decembri 2017.

Za administratívne monitorovanie zákaziek, grantov a súvisiacich platieb je zodpovedný spoločný podnik F4E.

Komisia a spoločný podnik F4E berú do úvahy finančné záujmy Európskej únie, najmä v súlade s nariadením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev a s článkom 53 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Spoločný podnik F4F vyvíja stratégie následného auditu s cieľom posúdiť zákonnosť a riadnosť príslušných transakcií.

Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) má vo vzťahu k spoločnému podniku F4E a jeho zamestnancom rovnaké právomoci, aké má voči odborom Komisie. Za pozornosť stojí fakt, že medzi opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam patria:

- spoločný podnik F4E má interného audítora, ktorý skúma na trvalom základe rozličné prvky systému vnútornej kontroly,
- systém vnútornej kontroly spoločného podniku F4E pravidelne skúma Útvar Komisie pre vnútorný audit,
- spoločný podnik F4E je každoročne predmetom auditu Európskeho dvora audítorov týkajúceho sa pravdivého a verného obrazu účtov a zákonnosti a riadnosti príslušných transakcií (príjmov a výdavkov),
- spoločný podnik F4E každoročne podlieha postupom udelenia absolutória Európskym parlamentom a Radou EÚ.

Spoločný podnik F4E vyvinul stratégiu pre boj proti podvodom, ktorú schválila jeho správna rada v júni 2015. Celkovým cieľom je zlepšiť prevenciu, odhaľovanie a podmienky vyšetrovania podvodov a dosiahnuť vhodný odrádzajúci účinok a odškodnenie, s primeranými a odrádzajúcimi sankciami. Stratégia spoločného podniku F4E pre boj proti podvodom posilňuje prijaté opatrenia na predchádzanie a riadenie konfliktov záujmov v rámci spoločného podniku F4E a je začlenená do širšieho právneho rámca F4E, ktorým sa chránia finančné záujmy EÚ a bojuje proti podvodom, ako sa uvádza v článkoch 5a a 5aa rozhodnutia Rady 2007/198/Euratom, ktorým sa zriaďuje spoločný podnik F4E.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Okruh viacročného finančného rámca a nové navrhované rozpočtové riadky výdavkov

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo 1. Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika	DRP/NRP ¹⁷	krajín EZVO ¹⁸	kandidátskych krajín ¹⁹	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
	01 01 04 01 01 04 01 Výdavky vzťahujúce sa na úradníkov a dočasných zamestnancov vykonávajúcich program ITER 01 01 04 02 Externí pracovníci vykonávajúci program ITER 01 01 04 03 Ostatné výdavky na riadenie programu ITER 01 04 01 04 01 Európsky spoločný podnik pre ITER – Fusion for Energy (F4E) – Výdavky na administratívne riadenie 01 04 02 Európsky spoločný podnik pre ITER – Fusion for Energy (F4E) – Operačné výdavky	NRP NRP NRP DRP DRP	 NIE	 NIE	 ÁNO	 ÁNO

¹⁷ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

¹⁸ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

¹⁹ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky²⁰

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca²¹	1	Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika
--	----------	--

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roku 2027	SPOLU
01 01 04 01 Výdavky vzťahujúce sa na úradníkov a dočasných zamestnancov vykonávajúcich program ITER	Záväzky = platby	1)	9,257	9,442	9,631	9,824	10,020	10,220	10,425		68,819
01 01 04 02 Externí pracovníci vykonávajúci program ITER	Záväzky = platby	1)	0,314	0,320	0,327	0,333	0,340	0,347	0,354		2,335
01 01 04 03 Ostatné výdavky na riadenie programu ITER	Záväzky = platby	1)	1,500	1,530	1,560	1,592	1,624	1,656	1,689		11,151
01 04 01 Európsky spoločný podnik pre ITER – Výdavky na administratívne riadenie	Záväzky = platby	1)	65,000	66,000	67,000	69,000	70,000	71,000	73 000		481,000
01 04 02 Európsky spoločný podnik pre ITER – Fusion for Energy (F4E) – Operačné výdavky	Záväzky	2)	858,081	690,463	1 024,144	791,024	664 205	842,685	636,093		5 506,695
	Platby	3)	209,304	520,061	538,856	647,466	697,841	800,512	811,667	1 280,987	5 506,695
Rozpočtové prostriedky na finančné krytie programu SPOLU	Záväzky	= 1 + 2	934,152	767,755	1 102,662	871,773	746,189	925,908	721,561		6 070,000
	Platby	= 1 + 3	285,375	597,353	617,374	728,215	779,825	883,735	897,135	1 280,987	6 070,000

²⁰ Z dôvodu zaokrúhľovania celková suma nemusí predstavovať presný súčet jednotlivých položiek.

²¹ Článok 01 01 04 zahŕňa aj technickú a/alebo administratívnu pomoc a výdavky určené na financovanie implementácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	7	Európska verejná správa
---	----------	-------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roku 2027	SPOLU
Operačné rozpočtové prostriedky (rozdelené podľa rozpočtových riadkov uvedených v bode 3.1.)	Závázky	1)									
	Platby	2)									
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z finančného krytia programu ²²	Závázky = platby	3)									
Rozpočtové prostriedky na finančné krytie programu SPOLU	Závázky	= 1 + 3									
	Platby	= 2 + 3									

²² Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie implementácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

Okruh viacročného finančného rámca	7	Európska verejná správa
---	----------	-------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roku 2027	SPOLU
Ľudské zdroje										
Ostatné administratívne výdavky										
Rozpočtové prostriedky v rámci OKRUHU 7 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)									

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Po roku 2027	SPOLU
Rozpočtové prostriedky v rámci všetkých OKRUHOV viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	934,152	767,755	1 102,662	871,773	746,189	925,908	721,561		6 070,000
	Platby	285,375	597,353	617,374	728,215	779,825	883,735	897,135	1 280,988	6 070,000

3.2.2. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
------	------	------	------	------	------	------	------	-------

OKRUH 7 viacročného finančného rámca								
Ludské zdroje								
Ostatné administratívne výdavky								
Medzisúččet OKRUHU 7 viacročného finančného rámca								

Mimo OKRUHU 7²³ viacročného finančného rámca								
Ludské zdroje	9,571	9,762	9,958	10,157	10,360	10,567	10,779	71,154
Ostatné administratívne výdavky	1,500	1,530	1,560	1,592	1,624	1,656	1,689	11,151
Medzisúččet mimo OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	11,071	11,292	11,518	11,749	11,984	12,223	12,468	82,305

SPOLU	11,071	11,292	11,518	11,749	11,984	12,223	12,468	82,305
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

²³

Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie implementácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.2.1. Odhadované potreby ľudských zdrojov

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
Ústredie a zastúpenia Komisie							
Delegácie							
Výskum	61	61	61	61	61	61	61
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času:) – ZZ, MZ, VNE, DAZ a PED²⁴							
Okruh 7							
Financované z OKRUHU 7 viacročného finančného rámca	– ústredia						
	– delegácie						
Financované z finančného krytia programu ²⁵	– ústredia						
	– delegácie						
Výskum	4	4	4	4	4	4	4
Iné (uved'te)							
SPOLU							

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení. Počet zamestnancov potrebných pre spoločný podnik F4E vrátane úradníkov je uvedený v bode 3.2.2.2.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Zamestnanci pracujúci v ústredí sa zaoberajú určovaním a krokmi nadväzujúcimi na činnosti domovskej agentúry v Barcelone (F4E), ako aj činnosti v rámci projektu ITER, v ktorom je Komisia zástupcom európskeho partnerstva.
Externí zamestnanci	Zamestnanci pracujúci v ústredí sa zaoberajú určovaním a krokmi nadväzujúcimi na činnosti domovskej agentúry v Barcelone (F4E), ako aj činnosti v rámci projektu ITER, v ktorom je Komisia zástupcom európskeho partnerstva.

3.2.2.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov v F4E

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stáli zamestnanci	51	51	51	51	51	51	51
Z toho AD	40	40	40	40	40	40	40

²⁴ ZZ = zmluvný zamestnanec, MZ = miestny zamestnanec, VNE = vyslaný národný expert, DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec, PED = pomocný expert v delegácii.

²⁵ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

Z toho AST	11	11	11	11	11	11	11
Z toho AST/SC							
Dočasní zamestnanci	229	229	229	221	213	211	211
Z toho AD	202	202	202	194	186	184	184
Z toho AST	27	27	27	27	27	27	27
Z toho AST/SC							
Zmluvní zamestnanci	172	172	172	165	159	157	157
Spolu	452	452	452	437	423	419	419

3.2.2.3. – Spoločný podnik F4E SP – rozpis funkčnej skupiny Zmluvní zamestnanci na roky 2021 – 2027

Zmluvní zamestnanci	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Funkčná skupina IV	98	98	98	91	85	83	83
Funkčná skupina III	55	55	55	55	55	55	55
Funkčná skupina II	19	19	19	19	19	19	19
Funkčná skupina I							
Spolu	172	172	172	165	159	157	157

3.2.3. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva:

- ☐ nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.
- ☒ zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Roky	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	SPOLU
Uveďte spolufinancujúci subjekt ²⁶	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☐ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☒ Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:
 - ☐ na vlastné zdroje
 - ☒ na iné príjmy

uveďte, či sú príjmy priradené rozpočtovým riadkom výdavkov ☒

v mil. EUR (zaokrúhlené na tri desatinné miesta)

Rozpočtový riadok: príjmov:	Vplyv návrhu/iniciatívy ²⁷						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Článok 6XXX ²⁸	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

V prípade pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Rozpočtové riadky 01 01 04, 01 04 01 a 01 04 02

Ďalšie poznámky (napr. spôsob/vzorec použitý na výpočet vplyvu na príjmy alebo akékoľvek ďalšie informácie).

Zatiaľ nie sú známe. Závisí to od novej dohody, ktorá má byť uzavretá so Švajčiarskom na obdobie 2021 – 2027. Ak sa potvrdí brexit a Spojené kráľovstvo

²⁶ Okrem financovania z rozpočtu EÚ Francúzsko ako hostiteľský štát projektu prispieva v súčasnosti priamo do rozpočtu spoločného podniku F4E sumou vo výške zhruba 20 % príspevku Euratomu. Členovia spoločného podniku F4E okrem toho každý rok hradia členský príspevok do spoločného podniku. Tieto príjmy zo spolufinancovania sa zaznamenávajú priamo v účtoch spoločného podniku F4E a nie sú zahrnuté do príjmov a výdavkov z rozpočtu EÚ.

²⁷ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.

²⁸ Švajčiarsko a prípadne Spojené kráľovstvo.

zostane partnerom programu ITER, jeho prípadný príspevok by sa tiež mal zaznamenať ako účelovo viazané príjmy (od tretích krajín).